

Α. ΜΗ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΚΟ ΚΕΙΜΕΝΟ

Νέες τεχνολογίες και ποιοτική παιδεία

Οι νέες τεχνολογίες, ιδίως η πληροφορική με το τεράστιο πλήθος των σύγχρονων εφαρμογών, έχει σχεδόν ταυτισθεί με ό,τι χαρακτηρίζουμε ως ανάπτυξη. Κάθε χώρα που **προσβλέπει** στην ανάπτυξη (οικονομική, τεχνολογική κ.λπ.) έχει κυριολεκτικά «γαντζωθεί» από τις νέες τεχνολογίες: τις έχει εισαγάγει στην Εκπαίδευση, ενισχύει την έρευνά τους, χρηματοδοτεί τις εφαρμογές τους, προωθεί με κάθε τρόπο ό,τι έχει σχέση μ' αυτές, ιδιαίτερα με την τεχνολογία των Η/Υ. Εκείνο που δεν έχει ίσως βαθύτερα συνειδητοποιηθεί, ιδίως στην Ελλάδα, είναι η **σπουδαιότητα** των νέων τεχνολογιών για μια ποιοτική παιδεία που αποτελεί και την προϋπόθεση για κάθε μορφής ανάπτυξη μιας χώρας.

Τα **οφέλη** που αναμένονται για την Παιδεία μας, εφόσον εφαρμοσθούν σωστά προγράμματα με κατάλληλο εκπαιδευτικό λογισμικό, είναι κυρίως τα εξής: Πρώτα, το να μπορεί να μπει κανείς σε μεγάλες βιβλιοθήκες, ξένες αλλά και ελληνικές και να αντλήσει τις πληροφορίες που χρειάζεται, να μελετήσει άρθρα σε περιοδικά. Επιπλέον, να χρησιμοποιηθούν εκπαιδευτικά προγράμματα με συνδυασμό εικόνας – ήχου και κειμένου. Με αυτή την τεχνολογία τα πολιτισμικά ή εθνικά μαθήματα του εκπαιδευτικού συστήματος μιας χώρας μπορούν να διδαχθούν με νέους ελκυστικούς, ανανεωμένους και **ουσιαστικούς** τρόπους. Έτσι, διδάσκοντας την ιστορία μιας περιόδου, μπορείς μαζί με τις πληροφορίες για τα γεγονότα και τα πρόσωπα να παρουσιάζεις χάρτες, πορείες, σχέσεις, **παράλληλα** γεγονότα της ιστορίας γειτονικών χωρών, να δίνεις συγχρόνως πληροφορίες για τη λογοτεχνία, τις επιστήμες, τις τέχνες, την παράδοση, τη θρησκεία, τη γλώσσα ενός λαού με εικόνα, με ήχο και φυσικά με κείμενο.

Με την εισαγωγή των νέων τεχνολογιών στο Σχολείο αλλάζει τελείως και ο ρόλος τού δασκάλου και γενικότερα τού εκπαιδευτικού. Μέχρι σήμερα δάσκαλος και σχολικά βιβλία ήταν η κύρια πηγή πληροφοριών. Από εδώ και στο εξής, ο δάσκαλος θα έχει ως πρόσθετο ρόλο να επιλέξει τα κατάλληλα προγράμματα, να οργανώσει τη χρήση τους μέσα και έξω από την τάξη, να ελέγξει τις αξιολογήσεις των μαθητών του, να εξηγήσει δύσκολα ή δυσνόητα σημεία, και γενικά θα πρέπει παράλληλα να **κατευθύνει** και την εκμάθηση με προγράμματα.

Γεώργιος Μπαμπινιώτης, Εφημερίδα το Βήμα

ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ

Πρώτη δραστηριότητα

A1. Ποιος θα είναι ο νέος ρόλος του δασκάλου στη νέα μορφή εκπαίδευσης; Να τον συγκρίνεις με τον παλαιότερο.

μονάδες 15

Δεύτερη δραστηριότητα

A2.α. Να εντοπίσεις τα μεταβατικά και τα αμετάβατα ρήματα στο απόσπασμα που ακολουθεί: «Οι νέες τεχνολογίες, ιδίως η πληροφορική με το τεράστιο πλήθος των σύγχρονων εφαρμογών, έχει σχεδόν ταυτισθεί με ό,τι χαρακτηρίζουμε ως ανάπτυξη. Κάθε χώρα που προσβλέπει στην ανάπτυξη

(οικονομική, τεχνολογική κ.λπ.) έχει κυριολεκτικά «γαντζωθεί» από τις νέες τεχνολογίες: τις έχει εισαγάγει στην Εκπαίδευση»

μονάδες 5

A2. β. Να εντοπίσεις τέσσερις (4) διαρθρωτικές λέξεις στη δεύτερη παράγραφο του κειμένου («Τα οφέλη που αναμένονται ... με ήχο και φυσικά με κείμενο.»)

μονάδες 4

A.3. Να γράψεις τα συνώνυμα στις παρακάτω λέξεις σύμφωνα με το νόημά τους στο κείμενο: **προσβλέπει, σπουδαιότητα, οφέλη, ουσιαστικούς, παράλληλα, κατευθύνει.**

μονάδες 6

Τρίτη δραστηριότητα

A4. «Εκείνο που δεν έχει ίσως βαθύτερα συνειδητοποιηθεί, ιδίως στην Ελλάδα, είναι η **σπουδαιότητα των νέων τεχνολογιών για μια ποιοτική παιδεία που αποτελεί και την προϋπόθεση για κάθε μορφής ανάπτυξη μιας χώρας.**» Με αφορμή το παραπάνω απόσπασμα γράφεις τις σκέψεις σου στο προσωπικό σου ημερολόγιο και προβληματίζεσαι σχετικά με το αν η χρήση της τεχνολογίας στο σχολείο είναι η μόνη προϋπόθεση για μία ποιοτική παιδεία. (200-250 λέξεις)

μονάδες 20

B. ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΚΟ ΚΕΙΜΕΝΟ

Φυσούσε κίτρινος αέρας που χόρευε την επαρχιακή σκόνη σε τολμηρό ταγκό. Τζούρες αλλεργιογόνων εισχωρούσαν στο βλεννογόνο της. Καθόταν πάνω στη βαλίτσα, κάτω απ' τον μεσημεριανό ήλιο. Δεν υπήρχε στέγαστρο, παρά μόνο μια ταμπέλα σε ένα ψηλό κοντάρι. «Στάση υπεραστικών». Η πόλη έρημη, θερμόπληκτη, κλειστά καταστήματα, λευκές φανέλες ξεραίνονταν στα μανταλάκια των μπαλκονιών.

Θα έφευγε. Από παιδί το ήθελε. Αυτή η **ησυχία** ήταν φορές που της μάτωνε τα αυτιά. Λαχταρούσε τη βουή της μητρόπολης, γύρευε να εναντιωθεί στους μεγάλους δρόμους, να παραπατήσει στα όρια, να μεγαλώσει. Θα χανόταν στα σινεμά και στα **θέατρα**. Προβολές, παραστάσεις. Στο πανί και στο σανίδι οι ζωές που της έλειπαν. Συναυλίες. Οι πόθοι της συντονισμένοι με τον ξεδιάντροπο βόμβο των ηχείων. Ωδείο. Κιθάρα ή πιάνο, φωνητική. Θα έβρισκε και μια μικρή μπάντα και θα έπαιζαν σε μαγαζιά.

Πέρασε το όχημα του Δήμου, εμψυχώνοντας την κίτρινη σκόνη. Τα ρουθούνια της δεν είχαν **αέρα**. Ο Ιούλιος σ' αυτόν τον τόπο ήταν πάντα μακρόσυρτος και εκδικητικός. Θα έφευγε. Ένα νυχτερινό παγκάκι στο μεγάλο πάρκο την περίμενε για να της δώσει τις κομμένες ανάσες, με το φεγγάρι ανοίκειο. Πάντα ήθελε να φύγει. Με μια υπέρβαρη βαλίτσα, με ασιδέρωτα όνειρα και με το φόβο για το αβάσταχτο της εκπλήρωσης.

Το λεωφορείο φάνηκε από τη στροφή. Σταμάτησε φρενάροντας και η πόρτα άνοιξε ακριβώς μπροστά της. Τα καθίσματα ήταν κόκκινα, βελούδινα, φθαρμένα πέρα απ' το όριο του οίκτου. Πέντε δευτερόλεπτα. Η πόρτα έκλεισε ερμητικά, σχεδόν θυμωμένα. Καθώς το όχημα ξεκινούσε, κοιτούσε τον καπνό της εξάτμισης να παρεμβάλλεται αδέξια στις φηγούρες του ταγκό.

Τα παιδιά θα ξυπνούσαν σε λίγο. Σαν να της έλειπαν ξαφνικά. Είχε να βάλει πλυντήριο κι ύστερα θα πήγαιναν σε πάρτι γενεθλίων. Σηκώθηκε απότομα, φταρνίστηκε και πήρε το δρόμο για το σπίτι βιαστικά, σέρνοντας με ευκολία τη βαλίτσα της. Έτσι κι αλλιώς, άδεια ήταν.

Βίκυ Κλεφτογιάννη,

Υπεραστικό, Ηλεκτρονικό περιοδικό Φρέαρ

ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ

Πρώτη δραστηριότητα

A1. Τι κρατά τη γυναίκα στη μικρή επαρχιακή πόλη και τι την διώχνει από αυτή; Ποια απόφαση παίρνει τελικά;(60-80 λέξεις)

μονάδες 15

Δεύτερη δραστηριότητα

A2α. Να εντοπίσεις το σχήμα λόγου της μεταφοράς καταγράφοντας δύο παραδείγματα από το κείμενο.

μονάδες 5

A2. β. Να εντοπίσεις ένα σημείο όπου υπάρχει περιγραφή. Τι είδους εικόνα (ηχητική, οπτική, οσφρητική) δημιουργεί στον αναγνώστη;

μονάδες 4

A.3. Να γράψεις δύο νέες λέξεις (απλές ή σύνθετες) για κάθε μία από τις παρακάτω: **ησυχία, θέατρα, αέρα.**

μονάδες 6

Τρίτη δραστηριότητα

A4. «Θα έφευγε. Από παιδί το ήθελε. Αυτή η ησυχία ήταν φορές που της μάτωνε τα αυτιά. Λαχταρούσε τη βουή της μητρόπολης,» Η ηρωίδα πιστεύει ότι η ζωή στην πόλη είναι καλύτερη. Συμφωνείς ή διαφωνείς με αυτήν την αντίληψη; Υπάρχουν ανισότητες στην εκπαίδευση των παιδιών που ζουν σε μία επαρχιακή πόλη σε σύγκριση με τα ερεθίσματα που παίρνουν τα παιδιά των μεγαλουπόλεων; Να αιτιολογήσεις την άποψή σου σε δύο παραγράφους. (100-120 λέξεις)

μονάδες 20